

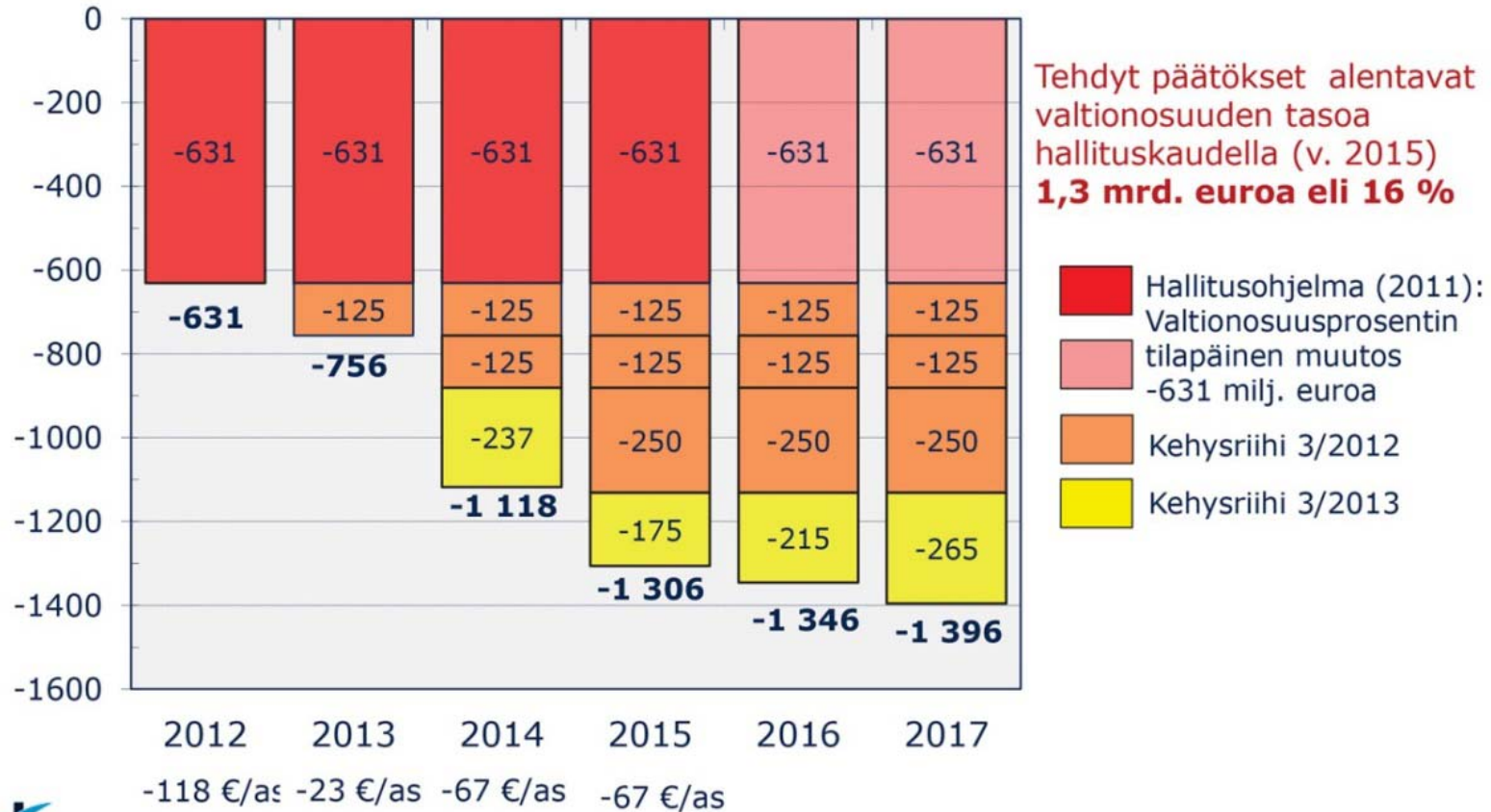

Heikki Helin

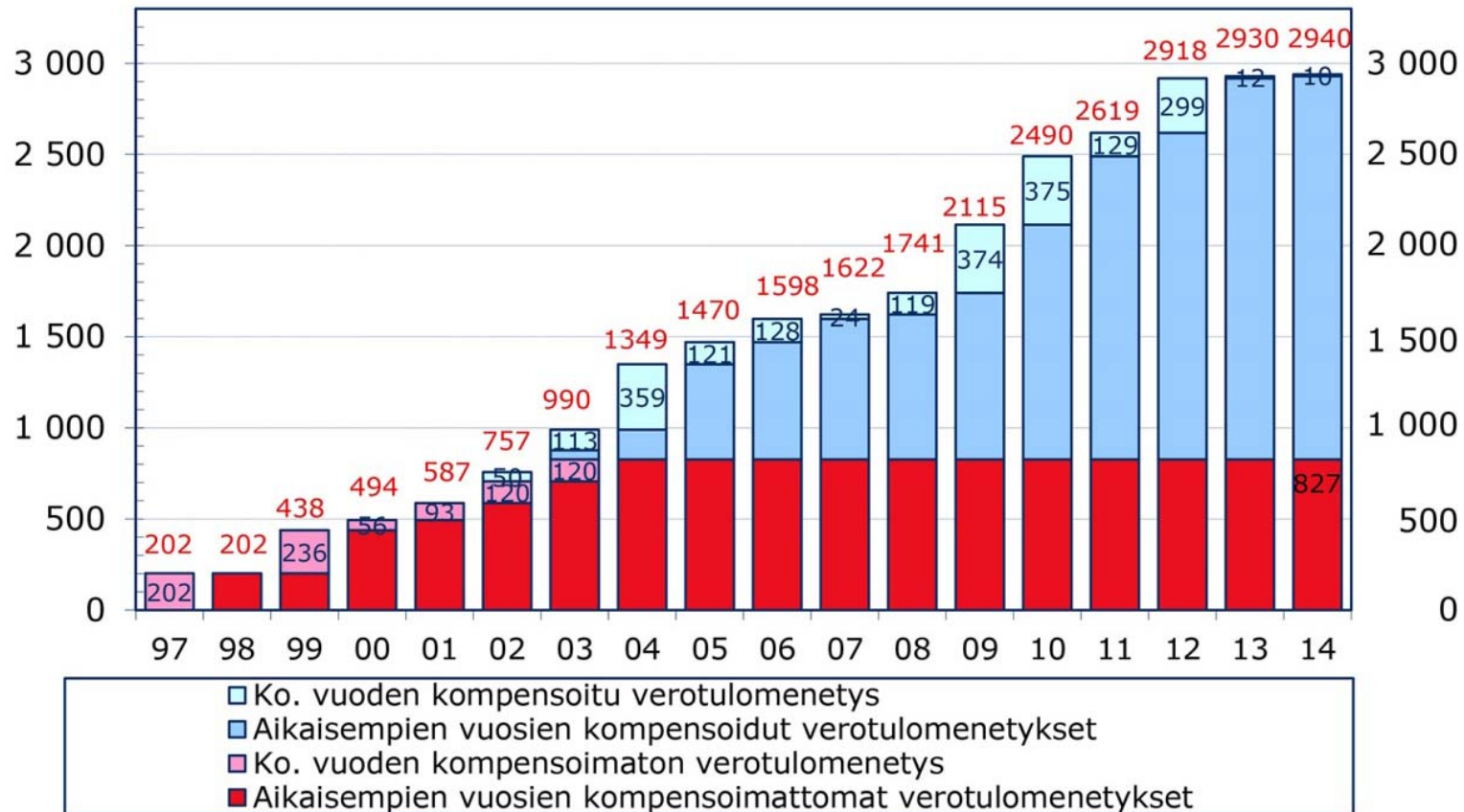
Kuntien kujanjuoksu

Suurten kaupunkien talousarviot 2014

Hallituksen päätösten vaikutus peruspalvelujen valtionosuuksiin (Kuntaliitto)

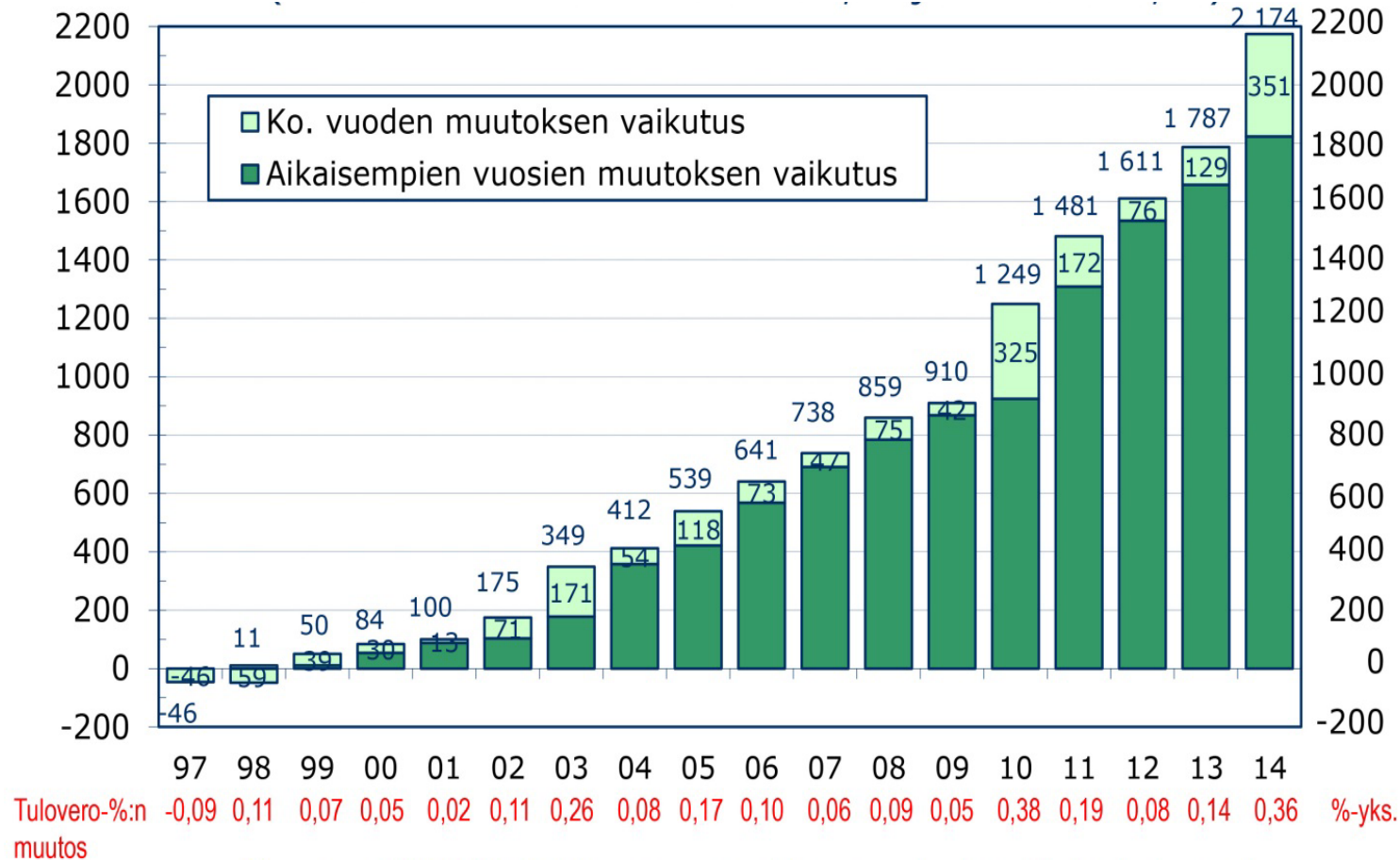

Veronkevennysten vaikutus kuntien talouteen 1997–2014, miljoonaa euroa (Kuntaliitto)

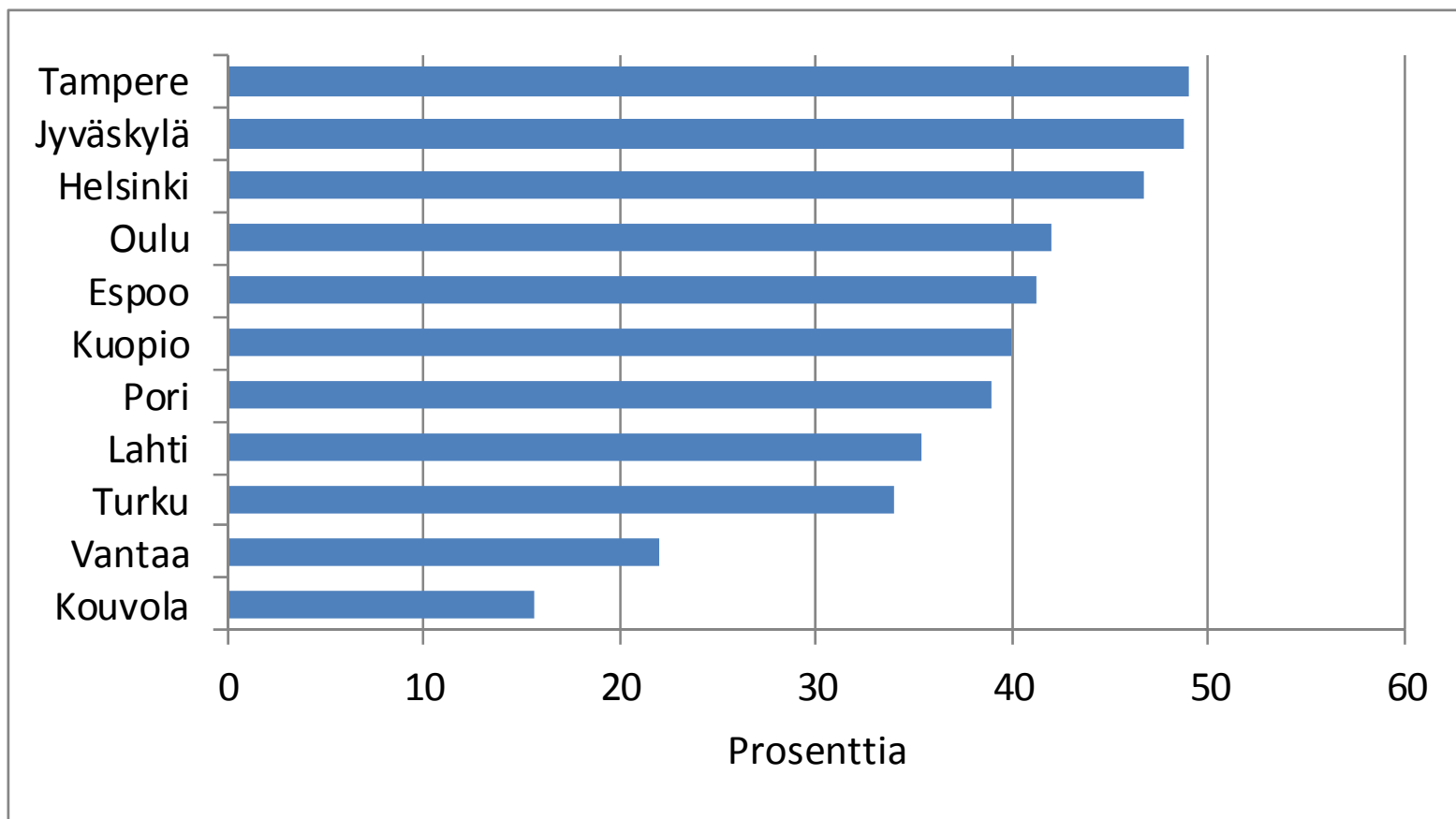
Vuosien 1997-2014 verokevennysten johdosta kunnat saavat vuonna 2014 noin 2,9 mrd. euroa vähemmän verotuloja, josta kompensoimatta on yli 800 milj. euroa

Kuntien tuloveroprosenttien muutosten vaikutus kuntien verotuloihin 1997–2014, miljoonaa euroa

Vuosien 1997-2014 tuloveroprosenttien muutosten johdosta kunnat saavat vuonna 2014 2,2 mrd. euroa enemmän verotuloja

Investointien tulorahoitusprosentti talousarviossa 2014

Lahti käy kaikkien kukkarolle

Budjetti: Kaupunginjohtaja Jyrki Myllyvirran esitys tavoittelee taloustaantumassa nollatulosta.

Sirpa Ratia: Lahden kaupunginjohtaja Jyrki Myllyvirran esitys taloustaantumassa nollatulosta.

miehiksi, kun tulovero nousee 20,25:een prosenttiin seuraavana vuonna.

Henkilöstön määrä on 270:llä. Henkilöstön määrä on 270:llä.

si vuonna Kariniemen puhdistamon myynti on 270:llä.

Lahden talousarvioesitys 2014

Veronkorotus ja kaupat avuksi

Myllyvirran esitys edellyttää toimintojen ja palveluiden rakenteiden muutosta.

LAHTI
Sirpa Ratia

Lahti yrittää veroja korottamalla ja omaisuutta myymällä ylittää ensi vuonna nollatulokseen. Velkaa otetaan suuresta investointitakasta johtuen roimasti. Kaupunginjohtaja Jyrki Myllyvirta julkisti tiistaina esityksensä ensi vuoden talousarvioeksi ja 2015-2016 taloussuunnitelmaiksi.

Nollatulostakin edellyttää Myllyvirran mukaan mittavaa toimintojen ja palveluiden rakenteiden muutosta sekä talouden parantamista lautakuntien esityksestä enemmän. Lautakuntien esityksistä on riittänyt viime vaiheessa vajaa 4,5 miljoonaa euroa rakenteellisiin säästöihin, jotka kertaantuvat kahtena seuraavana vuonna.

Tuloveroprosentin korotus 20,25:een lyötiin lukkoon jo aiemmin. Kariniemen jätevedenpuhdistamon myynnistä Lahti Aqualle tavoitellaan vähintään 14 miljoonaa. Ne tuottavat yhdessä kolmisenkymmentä miljoonaa euroa ja kaunistelevat taloussuunnitelmaa.

Toisaalta yhden prosentin suuruinen toiminnan tehostaminen merkitsee rahassa 6-7 miljoonaa euroa.

Väkensä vähentämisestä il-

ressissä. Sen kannalta hankaltilanne ja 1,3 miljoonan euron vuokrat poistuvat.

Lahti ei aloita tässä vaiheessa lomauttaa tai sanoa väkeä irti. Henkilöstö haastetaan taloustalkoisiin muun muassa tarjoamalla kahden viikon talkoopaikalla, jolla tavoitellaan miljoonan euron vuosisaastoa.

Määräaikaisia vähennetään kolmen seuraavan vuoden aikana 270:llä. Määräaikaisien vähentämistä tärkeämpänä Myllyvirta näkee vakituisen henkilökunnan määrän pitämisen ennallaan eli tämän vuoden tasolla.

Talouden tasapainotus on tällä aikataululla mahdollinen, jos väen määrä pysyy ennallaan.

Irtisanomisetkin ovat mahdollisia, jos omaa toimintaa ei saada kehitettyä sillä tavoin kuin on tarkoitus. Ja jos maailman ja Suomen talous kehittyyvät siihen suuntaan, että julkisia menoja joudutaan radikaalisti vähentämään, se koskee myös Lahtea.

Lahti julkisti suurista kaupungeista ensimmäisenä budjettiehdotuksensa. Ennakkotiedot muualta antavat talousarvio-päällikkö Erkki Orlimon mukaan ymmärtää, että velanottoa lisätään ja useat tulevat suositella tekemään miinusmerkkeitä

Kariniemen puhdistamon myynti Lahti Aqualle palkkaa Lahden tuloita ensi vuonna.

TALOUS

Velka kasvaa

GALLUP

Diitöikö Lahden irtisanoo väkeään?

ojettemme, että veroprosentin nostaminen johtaa tuhaamiseen, voisimme lopettaa verojen maksamisen kokonaan.”
Riikka Åstrand, vihreiden valtuustoryhmän johtaja

Emme ole kuitenkaan koulusäästöjen takana, sillä tässä ei ole niin kova hätä kuin annetaan koulujen suhteen ymmärtää.”
Jaakko Niinistö, perussuomalaisen valtuustoryhmän johtaja

Vantaan talous vuonna 2014

Vantaa ottaa rajusti velkaa ja leikkaa kouluista

Ensi vuonna Vantaan velka kasvaa ennätyskelliset 140 miljoonaa euroa

HS-analyyssi

Koulujen loppetus ei ole yhdellekään vantaalaiselle kuoleman asia. Muu päätös murentaisi velkaohjelmaa”, Nenoenen sanoo. Vantaalla eletään toista vuotta tiukkaa velkakuria: tilojen karsinta on opetuksen säästökeino.

KOULUSÄÄSTÖISSÄ valta on käytännössä suurimmilla puolueilla, Sdp:llä ja kokoomuksella. Sdp:n valtuustoryhmän vetäjä Sirkka-Liisa Kihlström pyyy kanssaan (HS 1.10.) on parempi

Edessä jättisäästöt

Jyväskylän yt-neuvottelut: Kaupunki tavoittelee 900 henkilötyövuoden vähennystä.

Jyväskylän kaupunginhallitus päätti perjantaina yksimielisesti yt-neuvottelujen käynnistämisestä. Tavoitteena on maksimissaan 50 miljoonan euron vähennys käyttömenoihin vuosina 2014–2016. Tämä merkitsee 900 henkilötyövuoden vähennystä.

Kuusi viikkoa kestävät yt-neuvottelut alkavat ensi viikolla 2. lokakuuta. Neuvottelut koskevat koko kaupunkiorganisaatiota, jossa työskentelee liki 7000 työntekijää.

Päälouottamusmies Kimmo Ahonen ennakoii ennennäkemättömän ulkoistusbuumin aikaa Jyväskylässä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Riitta Mäkinen toivoo työrauhaa neuvotteluille lopputuloksella spekuloinnin sijaan.

Jyväskylän talous sukeltaa tahtia, jolla tänä vuonna arvioidaan syntyvän alijäämää jopa 70 miljoonaa euroa. JYVÄSKYLÄN SEUTU 6

Vuosikate, poistot, tulos ja investoinnit, miljoonaa euroa 2014

	Vuosi- kate	Poistot	Käyttö- omaisuus- investoinnit	Investointien omahankinta- meno	Tilikauden tulos
Helsinki	326,7	433,0	708,4	698,8	24,3
Espoo	82,2	114,3	273,1	199,6	-32,1
Tampere	84,8	84,8	175,4	173,1	0,0
Vantaa	37,6	80,1	177,2	172,4	-42,5
Oulu	69,5	104,4	166,4	163,6	-35,0
Turku	31,9	56,9	102,2	91,3	-17,7
Jyväskylä	23,1	51,4	47,6	47,3	-28,3
Kuopio	23,8	45,9	63,1	60,0	-19,3
Lahti	32,7	33,6	92,9	92,4	-0,9
Kouvola	6,0	21,5	39,8	38,5	-15,5
Pori	13,1	30,2	34,0	33,6	-16,9
Yhteensä	731,4	1 056,1	1 880,2	1 770,6	-183,8

KAUPUNKI

Espoon talous vuonna 2014

Espooseen esitetty veronkorotus yllätti päättäjät

Kaupunginjohtaja Jukka Mäkelä ehdottaa Espoon kuntaveroksi 18,25:tä

Kaupunginjohtaja esitti kuntaveron 0,5 prosenttiyksikön korotusta. Säästökohteet kerrotaan vasta maaliskuussa julkaittavassa tuottavuusohjelmassa.

PETTÄMYS ja tyrmistyys.

Espoon kaupunginjohtajan Jukka Mäkelän (kok) ehdottama kuntaveron korotus yllätti kaupungin valtuustoon kokouksessa.

Käikki odottivat korotusesitystä, mutta harva näin suurta. Kokouksunkin oli hiljalleen lin-

HS-analyysi

Toimii Hannula toimii.hannula@hs.fi
Twitter: ToimiiHannula

Miljardivelka pakottaa Vantaan säästöihin

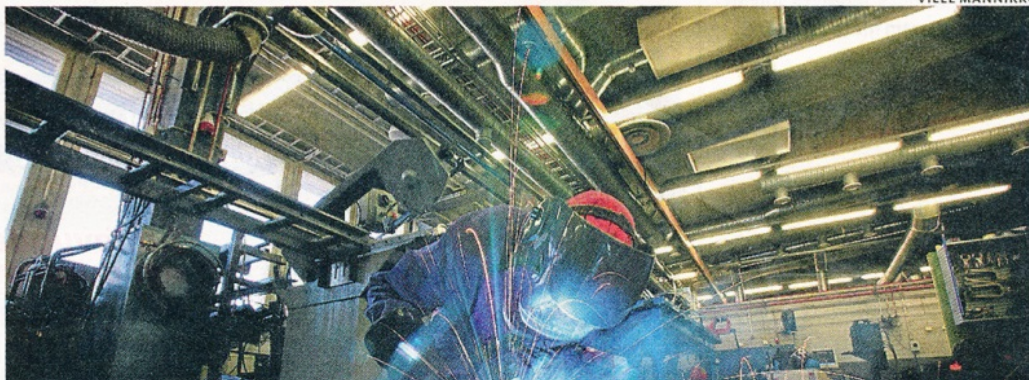
Karsintalistat läjähtävät ensi viikolla lautakuntien eteen. Kouluissa kasvaa ryhmäkoko. Lääkäriajoista on halua tinkiä.

Catja Kuokkanen HS

Marja Salomaa HS

-hiekkakarju

HITSAUSKIPINÄT sähköisvät Vantaan ammattiopisto Varian metalliverstaalla. Levyseppä-hitsaajaksi opiskeleva Minna Eerola kokoaa Vantaan kaupungin pyörittämiä

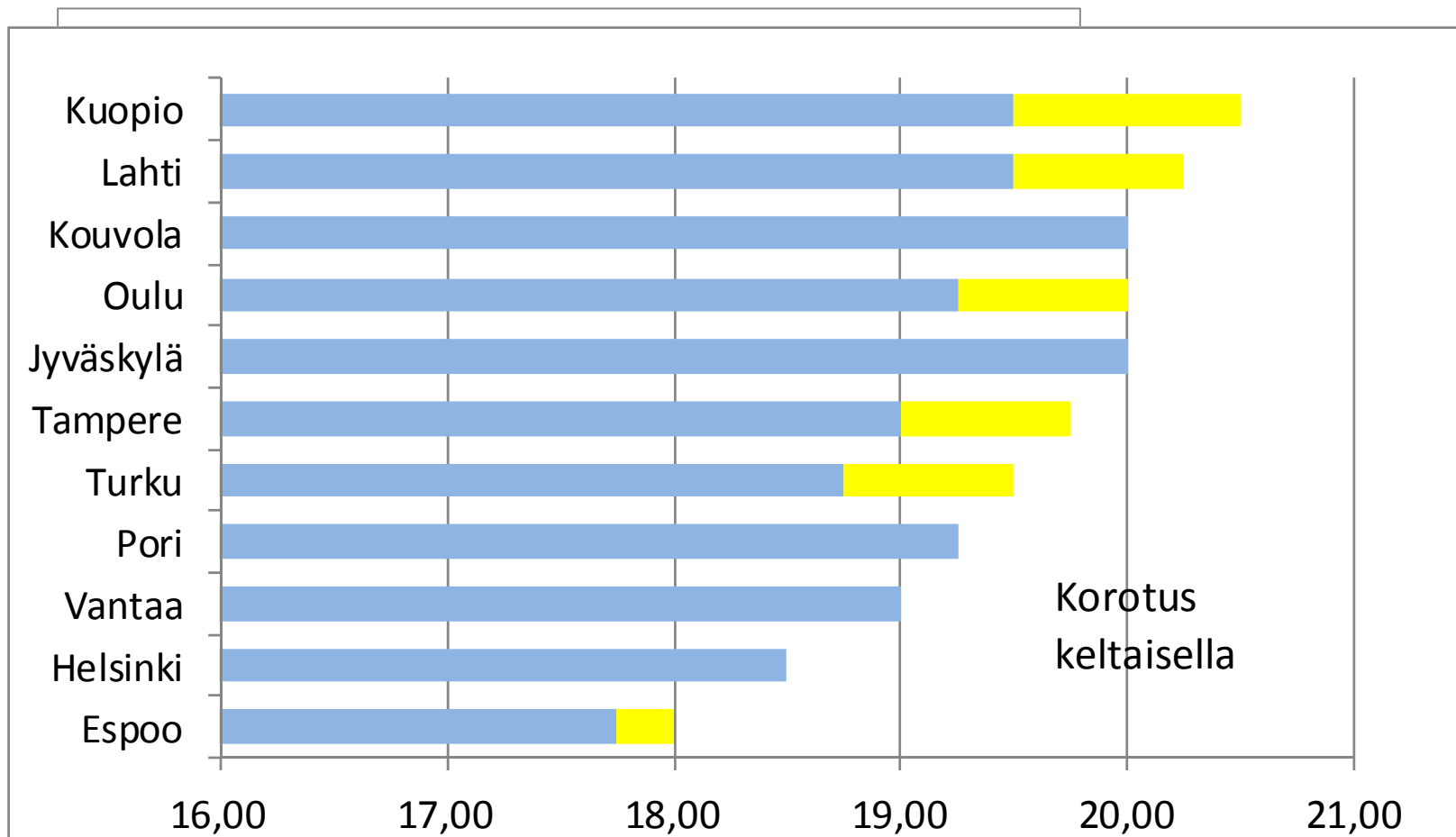
VILLE MÄNNIKÖ

luille on yhä enemmän kättä.

Ensi vuonna olisi tähän verrattuna lisäyksen 2 000 lääkäri- ja 3 000 hoitokäynnille sekä 10 000 hoitokäynnille ja 1 600 terapiakäynnille. Sosiaali- ja terveystoimen vuoden rahoista puuttuu 1 joulukuuta euroa. Silti kokonaismenot kasvavat yli kaksi prosenttia 598,4 miljoonaan euroon.

Vantaa pyrkii säästämään hoitamalla enemmän asioita aiempaa. Vähemmän

Tuloveroprosentit 2014

Tuloveroprosentit 2001–2014 (Kuntaliitto)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Helsinki	17,50	17,50	17,50	17,50	18,50	18,50	18,50	18,50
Espoo	17,50	17,50	17,50	17,75	17,75	17,75	17,75	18,00
Tampere	18,00	18,00	18,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,75
Vantaa	18,50	18,50	18,50	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00
Oulu	18,28	18,30	18,29	19,22	19,21	19,21	19,25	20,00
Turku	18,00	18,00	18,00	18,75	18,75	18,75	18,75	19,50
Jyväskylä	18,69	18,69	18,50	19,00	19,00	19,50	20,00	20,00
Kuopio	18,81	18,81	18,81	19,52	19,52	19,55	19,50	20,50
Lahti	19,00	19,00	19,00	19,00	19,50	19,50	19,50	20,25
Kouvola	19,00	19,00	19,00	19,00	20,00	20,00	20,00	20,00
Pori	18,05	18,10	18,34	18,75	18,75	19,25	19,25	19,25

Kiinteistöveroprosentit 2014 ja muutos (Kuntaliitto)

	Tuloveroprosentti		Yleinen kiinteistö- vero-%		Vakituinen asuin- rakennus		Muu kuin vakituinen asuinrakennus	
	2014	Muutos	2014	Muutos	2014	Muutos	2014	Muutos
		prosenttiyksikköä		prosenttiyksikköä		prosenttiyksikköä		prosenttiyksikköä
Espoo	18,00	0,25	0,60		0,32		0,70	
Helsinki	18,50		0,80		0,32		0,80	
Vantaa	19,00		1,00		0,32		1,00	
Turku	19,50	0,75	1,00		0,32		0,70	
Pori	19,25		0,90		0,50		1,10	
Tampere	19,75	0,75	1,05		0,50	0,05	0,90	
Lahti	20,25	0,75	1,00		0,50		1,00	
Kuopio	20,50	1,00	1,30		0,52		1,10	
Jyväskylä	20,00		1,15		0,50		1,10	
Oulu	20,00	0,75	0,95		0,40		0,90	
Kouvola	20,00		1,35		0,55		1,15	
Koko maa	19,74	0,36	0,94	0,02	0,43	0,02	1,05	0,02

Helsinkiä uhkaavat jättisäästöt

Terveydenhoitoon ja lapsiin saattavat kohdistua 30 miljoonan säästöt

Helsinki julkistaa pian ensi vuoden budjettinsa. Poliitikot pelkäävät edessä olevan jopa kymmenien miljoonien säästöt.

Sosiaali- ja terveystoimen budjetti on noin 2 090 miljoonaa.

VARHAISLAUTAKUNTA vetävä

MARJA VÄÄNÄNEN HS

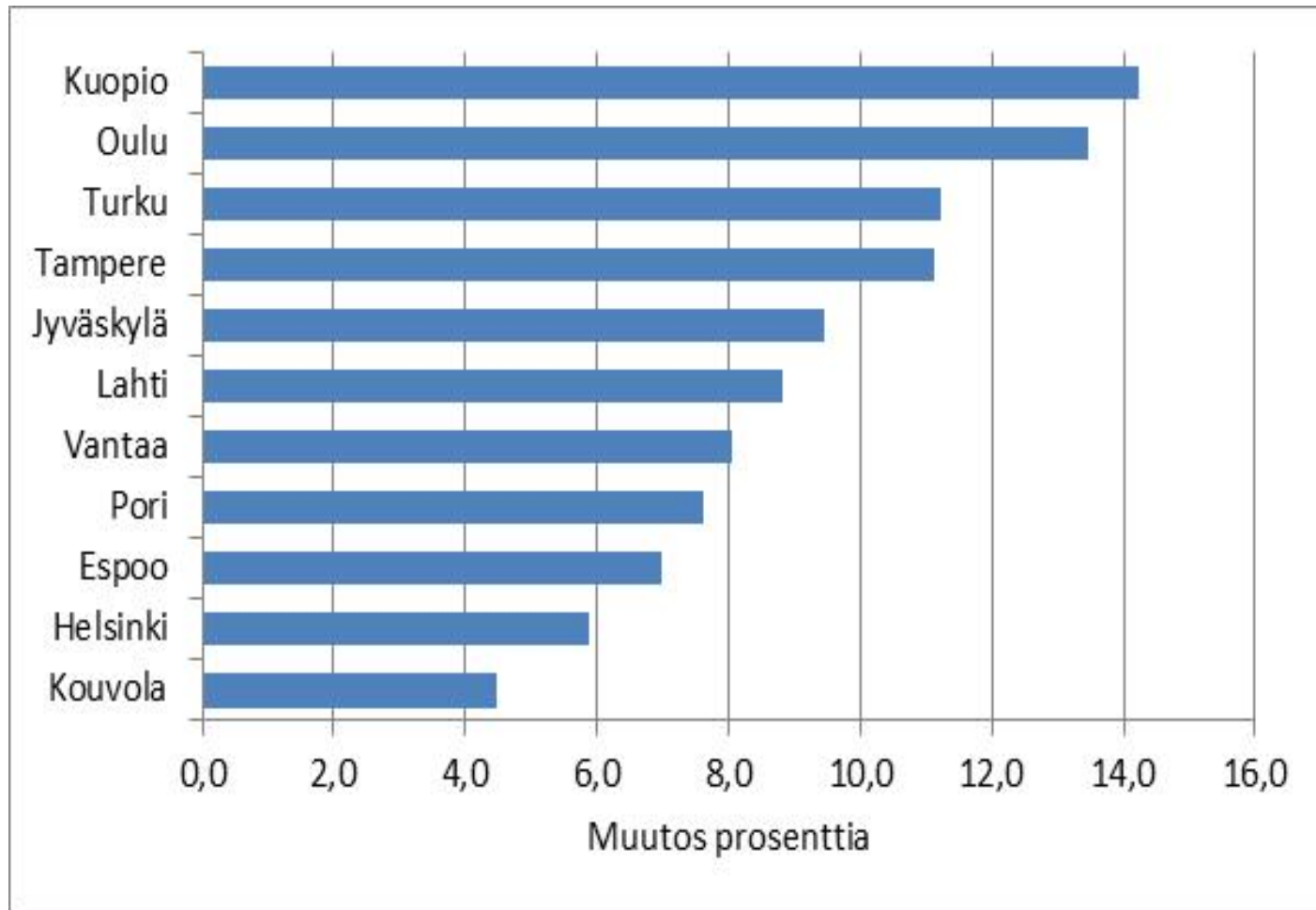

Kireääkin kireämpää luvassa

Jyväskylän talousarvio:
Palveluverkkoa supistetaan tuntuvasti.

Verotulojen muutos, prosenttia 2012–2014

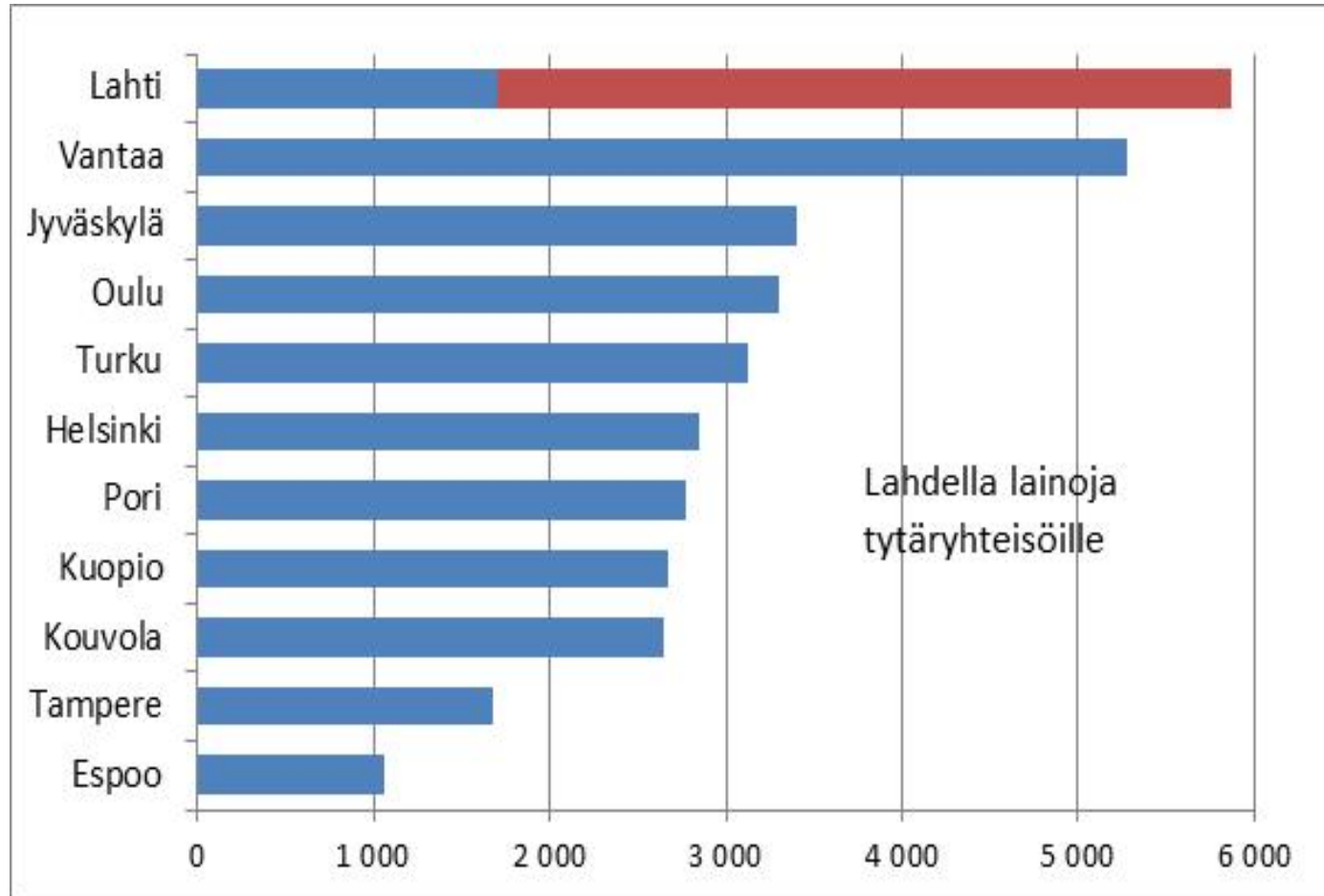
Verotulojen muutos 2012–2014, prosenttia

Muutos prosenttia	Verotulot	Kunnan tulovero	Yhteisövero	Kiinteistövero
Helsinki	5,9	6,1	2,5	8,6
Espoo	7,0	9,5	-8,0	12,3
Tampere	11,1	9,7	23,2	19,8
Vantaa	8,0	6,6	19,0	15,1
Oulu	13,4	12,7	7,3	31,0
Turku	11,2	11,9	6,1	11,8
Jyväskylä	9,4	9,0	11,2	13,1
Kuopio	14,2	11,7	14,7	46,8
Lahti	8,8	8,5	10,7	11,2
Kouvola	4,5	3,3	10,1	14,9
Pori	7,6	5,0	26,1	33,6

Verotulojen muutos 2012-2014 milj. e

	Tulovero- prosentin muutos	Verotulot	Kunnan tulovero	Yhteisö- vero	Kiinteis- tövero
Helsinki	0,00	162,5	139,6	6,6	16,3
Espoo	0,25	87,4	101,6	-9,3	8,1
Tampere	0,75	87,0	66,5	10,2	10,3
Vantaa	0,00	68,9	48,9	10,7	9,3
Oulu	0,79	86,0	73,8	2,0	10,2
Turku	0,75	71,7	62,6	4,2	5,0
Jyväskylä	0,50	41,6	35,1	1,9	4,6
Kuopio	0,95	49,8	36,4	2,3	11,1
Lahti	0,75	31,1	26,1	2,1	2,8
Kouvola	0,00	13,9	9,1	1,5	3,4
Pori	0,00	21,1	12,3	3,5	5,3
Yhteensä		721,0	612,0	35,7	86,5
Veroprosentin korotuksen vaikutus 132 miljoonaa euroa tuloveron kasvusta					

Kaupunkien lainakanta euroa/asukas 2014

Lainakanta ja sen muutos 2012–2014 (miljoonaa euroa ja euroa/asukas)

	2014		2012		Muutos	
	Euroa/as.	Milj. e	Euroa/as.	Milj. e	Euroa/as.	Milj. e
Helsinki	2 851	1 773,3	2 001	1209,0	850	564
Espoo	1 066	282,1	617	158,4	449	124
Tampere	1 677	372,8	1 675	364,1	2	9
Vantaa	5 271	1 106,0	4 503	924,0	768	182
Oulu	3 298	646,1	2 253	444,4	1 045	202
Turku	3 124	568,0	2 351	424,0	773	144
Jyväskylä	3 403	463,3	2 860	381,8	543	82
Kuopio	2 675	286,0	2 010	211,3	665	75
Lahti	5 872	614,5	4 389	452,1	1 483	162
Kouvola	2 650	0,0	1 825	159,3	825	-159
Pori	2 769	231,0	2 601	216,6	168	14
Yhteensä		6 343		4 945		1 398

”Kaupunki elänyt vuosia yli varojensa”

Kuntatalous: Jyväskylä olisi jo nyt kriisikunta ilman konsernin sisäisiä velkajärjestelyjä.

JYVÄSKYLÄ
Katri Nieminen

Jyväskylän kaupunki on tehnyt viime vuodet reilusti alijäämisiä tilinpäätöksiä. Löysän talouden eli alijäämien teon on mahdollistanut illuusio - kaupungin taseeseen aiemmin kertynyt kumulatiivinen ylijäämä.

Todellisuudessa kumulatiivinen ylijäämä on kuitenkin ollut vain kaupunkikonsernin sisäistä lainajärjestelyä. Pelkkää kirjanpitoa, eikä oikeaa rahaa.

– Ylijäämät ovat keskinäistä konsernivelkaa, ne ovat erässä mielessä ilmaa tai tyhjää, sillä ne eliminoituvat pois konsernitasesta, toteaa kaupungin talousjohtaja **Ari Hirvensalo**.

Ilman kirjanpidollista ylijäämää Jyväskylä olisi jo tänä vuonna vaipunut valtiovarainministeriön kriteerien mukaisesti kriisikunnaksi, koska sen kumulatiivinen alijäämä olisi noussut yli 1 000 euron asukaasta kohden.

– Kaupunki on elänyt viimeiset 10 vuotta yli varojensa kirjanpitosuhmuroinnilla, kiteyttää pitkäaikainen kaupunginvaltuutettu, kansanedustaja **Kauko Tuupainen** (ps.).

Vuosien saatossa jopa 150 miljoonaa euron kohonneet kumulatiiviset ylijäämät ovat pääosin Jyväskylän Energian (JE) velkakirjoja kaupungille. Ne ovat syntyneet useista kauppoista, joissa kaupunki on myynyt tytäryhtiöilleen kiinteää omaisuutta – joidenkin mielestä hirmuiseen ylihintaan.

JE:n yhtiöittämisessä vuonna 1997 energiayhtiölle myytiin kaukolämpö- ja sähköverkko nykyrahassa kymmenillä miljoonilla euroilla. Vuonna 2006 kaupunki myi JE:lle vesilaitoksen yli 152 miljoonalla eurolla. Vuonna 2009 vuorossa olivat maalaiskunnan ja Korpilahden vesilaitokset yli 74 miljoonalla eurolla.

Lisäksi kaupunki on myynyt yhtä ja toista pienempää tytäryhtiöilleen, esimerkiksi koulu-

kiinteistöjä Education Facilities Oy:lle.

Myynneistä seuranneet laskennalliset voitot ovat kirjautuneet satunnaisiksi eriksi kunnasta samalla kaupungin tulolaskelmaa ja tasetta.

Kauko Tuupaisen arvion mukaan vesilaitokset on myyty kaksinkertaisella hinnalla käypään arvoon verrattuna. Hintakikkailun tulos toi kaupungille valtaisan ylijäämän ja toisaalta energiayhtiölle yhtä valtavan velan, jonka maksajiksi ovat joutuneet JE:n asiakkaat muun muassa korkeina vesimaksuina.

JE:n velkataakkaa joudutaan nyt helpottamaan. Tänä maanantaina kaupunki joutuu muuttamaan 53,8 miljoonan euron velkakirjan JE:n omaksi pääomaksi.

Rahaksi kaupungin ylijäämät muuttuisivat, jos JE maksaisi velkansa pois kaupungille.

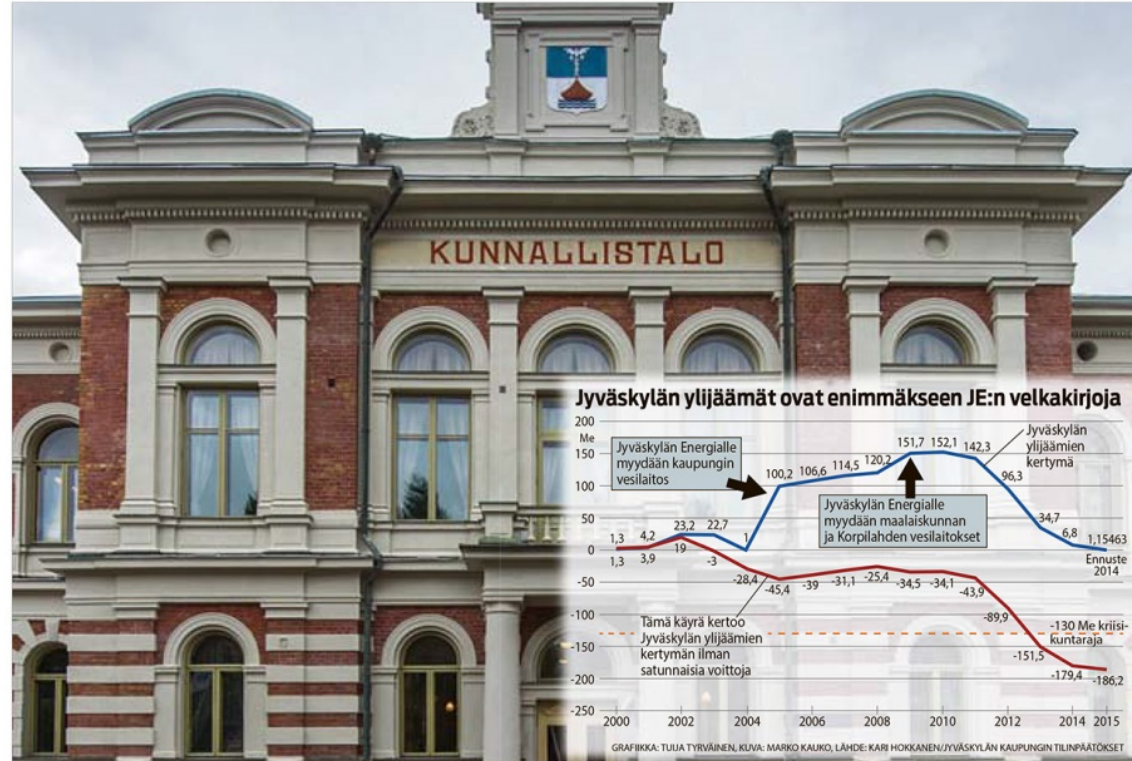
Näin ei kuitenkaan tapahdu, sillä kaupungille on ollut tuottoisampaa lypsää lainankoroilla. Kymmenen viime vuoden aikana lypsy on tuottanut reilusti yli 100 miljoonaa euroa riihikuvaa rahaa.

Hirvensalon mielestä kuitenkin se, että kustannukset peritään sähkö- ja vesimaksuina, on parempi kuin toinen vaihtoehto: asukkaiden verojen nostaminen.

– On parempi periä maksut taksoina, jolloin niitä maksovat veronmaksajien lisäksi teollisuus, valtio ja kaikki sähkön ja veden käyttäjät, Hirvensalo huomauttaa.

Jyväskylän eläkkeelle jäänyt controller ja entinen vesilaitoksen johtaja **Kari Hokkanen** on laskenut kaupungin todellisten yli- ja alijäämien kertymän siten, että edellä mainittujen kauppojen myyntivoitot on putsattu kaupungin tilinpäätöksistä pois.

Laskelman seurauksena Jyväskylän kumulatiivinen alijäämä ohittaisi kriisikuntarajan jo

vuonna 2013.

– Tietysti se olisi ollut kriisikunta jo 2013 ilman näitä ylijäämiä, sanoo myös Hirvensalo käyriä tutkiessaan.

Hän kuitenkin korostaa, et-

tä ylijäämäkirjausten motiivi ei kaupungissa ole ollut halu kunnistella tilinpäätöksiä.

Hirvensalo huomauttaa Hokkanen käyrien olevan rankkaa yksinkertaistusta.

– Tässä mennään vahvasti spekulointipuolelle. Niin yksinkertaista se ei kuitenkaan ole, että putsataan vain ne myyntivoitot pois, hän huomauttaa. Vesilaitoksen siirtäminen

JE:lle on ollut Hirvensalon mielestä toiminnan kannalta perusteltua.

– Verkoston kunto vaan on ollut arvioitua huonompi ja investointitarve valtava. Hyvä kuitenkin, että vesiverkkoon on investoitu ja saneerausvelan kasvu on pysäytetty. Mikä olisi verkon kunto nyt ja erityisesti tulevaisuudessa, jos vesilaitos olisi kaupungilla, Hirvensalo heittää.

Joka tapauksessa Jyväskylällä on nyt karu totuus edessä, sillä kumulatiiviset ylijäämät on syöty ennusteiden mukaan jo ensi vuonna, eikä niillä voi kattaa enää alijäämistä käyttötaloutta.

Ex-controller Hokkanen huomauttaa, että kaupungin talouden nykytilan syy ei löydy JE:n

pääomittamisesta.

– Todellinen ongelma näkyy kaupungin ja konsernin pankkilainojen määrän jatkuvana kasvuna. Ensi vuonna emokaupungin lainakanta on yli 463 miljoonaa. Onko tavoite maksaa lainat joskus pois vai hakeutua velkasaneeraukseen, Hokkanen kysyy.

Hän muistuttaa, että vesijä sähkölaitokset ovat tulouttaneet kaupungille satoja miljoonia.

– On väärin syyttää niitä talouden ongelmista. Syy on peruspalveluiden menojen jatkuva kasvu, johon kaupungin omat torahoitus ei riitä. Tämä on tällä hetkellä kaikkien kuntien ja myös valtion ongelma. Hyvinvointimme rahoitusperusta ei ole hallinnassa.

KUNTATALOUS

Liian suuret alijäämät voivat ajaa kriisikunnaksi

■ Tulolaskelman yli-/alijäämä on kuntatalouden vastine yrityksen tulokseksi.

■ Yli- tai alijäämää kirjataan kunnan taseeseen, ja se vaikuttaa kunnan oman pääoman määrään.

■ Kuntalain mukaan kunnan ta-

loussuunnitelman on oltava tasapainossa. Alijäämät on siis katettava.

■ Valtiovarainministeriöllä on kaikkiaan kuusi eri kriisikunnan kriteeriä, kuten negatiivinen vuosikatte, korkea tuloeroprocentti, lainamäärät ynnä muuta.

■ Kunta voi päätyä kriisikunnaksi kuitenkin myös, jos sen alijäämä ylittää kahtena peräkkäisenä vuotena määrätyn rajan: alijäämää saa olla viimeistä edellisessä tilinpäätöksessä enintään 500 euroa ja uusimmassa tilinpäätöksessä tuhat euroa asukaasta kohden.

Kouvola aloittaa irtisanomiset

Kaupunki aikoo vähentää väkeään 600 työntekijällä heti, kun kuntaliitoksen jälkeinen suoja-aika päättyy

Kaupunginhallitus käsittelee ehdotusta maanantaina. Seuraavana yt-neuvottelut aloittaa Salo, eivätkä irtisanomiset siihen loppu.

Pekka Hakala HS
Merja Ojansivu
Kouvola/Helsinki

TEHTAIDEN sulkemisista, väestökadosta ja verotulojen hupenemisesta kärsivä Kouvolan kaupunki aikoo vähentää lähes kymmenesosan työntekijöistään ensi vuoden loppuun mennessä.

Arviolta yli puolet 600 työntekijän vähennyksestä joudutaan

liitoksen jälkeinen viiden vuoden suoja-aika päättyy kuluvan vuoden lopussa.

Lamminmäki vakuuttaa, että vaikeasta tilanteesta huolimatta ”hyvä yhteishenki on päällä”. Siltä näyttää ainakin Urheilupuiston uimahallissa.

”Minä olen aika varmana pitänyt, että nämä työt eivät minulta loppu”, sanoo uimahallin kassanhoitaja **Maarit Suppala**.

Hän on ollut määräaikaisena viisitoista vuotta ja kuuluu niihin, joita työn menetys eniten uhkaa.

”Onko tämä edes laillista”, hän naurahtaa pitkänlaiselle työ-

Vielä viime vuoden lopussa julkaistussa henkilöstösuunnitelmassa Kouvola kuvitteli selvivänsä 325 henkilötyövuoden vähennyksellä vuoden 2015 loppuun mennessä.

Nyt julki tullut suunnitelma on karumpi.

”Kaksi tehdasta on lopetettu”, Lamminmäki muistuttaa.

”Ja kun välilliset vaikutukset lasketaan, niin työpaikoista on kadonnut neljä tuhatta vuoden 2005 jälkeen.”

Verotulojen laskun ja lakisääteisten tehtävien lisääntymisen lisäksi valtionosuuksia on leikattu. Kouvola aikoo säästää uudel-

FAKTA

Kylmien piippujen Kouvola

- Viisi ympäristökuntaa liittyi Kouvolaan UPM:n Voikkaan paperitehtaan sulkemisen jälkitunnelmissa vuonna 2009.
- Suur-Kouvolassa on asukkaita 87 000. Kaupungin työntekijöitä on yli 6 500.
- UPM sulki Myllykosken paperitehtaan 2011.
- Kouvolan työttömyysaste on lähes 13 prosenttia.

ensimmäisistä henkilöstövähennyksistä.

”Neuvotteluissa edetään asteittain kaupunginjohtajasta alaspäin”, kertoo Salon kaupunginjohtaja **Antti Rantakokko**. ”Toimijatasolle” päästään hänen mukaansa tammikuussa.

Eivätkä kuntien irtisanomiset pääty Kouvolaan ja Saloon.

”Valitettavasti muutamia vastaavia kuntia tulee vielä, sillä kuntaliitoksia tehtiin vuonna 2009 ennätysmäärä”, arvioi Kuntaliiton varatoimitusjohtaja **Timo Kietäväinen**.

KUNTIEN määrä väheni viisi vuotta sitten 67:llä, joten lukuisen liitoskuntien irtisanomiskiel-

Kuntiin iskee ennätysraju lomautusaalto

Liki 40 kuntaa käy jo nyt ensi vuotta koskevia yt-neuvotteluja

KYMMENET kunnat hakevat kovia palkkasäästöjä ensi vuodeksi. Kuntakenttään iskenyt kurimus vaikuttaa satojentuhansien suomalaisten arkeen.

Lähes 40 kuntaa on jo päättänyt ensi vuotta koskevista yt-neuvotteluista. HS:n haastatellut liittojohtajat uskovat, että 2014 on huippuvuosi kuntävien

lomautuksissa ja pakkovapaissa. Rankat säästöt koettelevat myös sairaanhoitopiirien toimintaa. Osastoja suljetaan kymmenittäin. » **Uutiset A 6-A 7**

Yhteenveto vuoden 2014 talousarvioista

TA 2014	Asukas- luku	Tulovero- prosentti 2014	Vuosi- kate % poistoista	Investointien tulorahoitus- prosentti	Laina- kanta e/asukas	Lainat milj.e
Helsinki	622 071	18,50	75,5	46,8	2 851	1 773,3
Espoo	264 800	18,00	71,9	41,2	1 066	282,1
Tampere	222 100	19,75	100,0	49,0	1 677	372,8
Vantaa	209 727	19,00	47,0	22,0	5 271	1 106,0
Oulu	195 887	20,00	66,5	42	3 298	646,1
Turku	181 835	19,50	55,0	34,0	3 124	568,0
Jyväskylä	136 169	20,00	45,0	48,8	3 403	463,3
Kuopio	105 900	20,50	52,0	40,0	2 675	286,0
Lahti	104 652	20,25	97,4	35,4	5 872	614,5
Kouvola	86 384	20,00	28,1	15,7	2 650	228,9
Pori	83 402	19,25	43,7	39,0	2 769	231,0